

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci **navrhovateľov**: 1. **F.** bytom U., 2. **Š.** bytom U., 3. **E.** bytom U., 4. **M.** bytom K., všetkých zastúpených *JUDr. I., advokátkou* so sídlom M., **proti odporcovi**: **Obvodnému pozemkovému úradu v Považskej Bystrici** so sídlom Centrum č. 1/1, Považská Bystrica, za účasti: 1. Slovenského pozemkového fondu Bratislava, so sídlom Búdkova 36, Bratislava, a 2. SLOVENSKEHO VODOHOSPODÁRSKEHO PODNIKU, štátneho podniku, so sídlom Radničné námestie 8, Banská Štiavnica, IČO: 36 022 047, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. č. H 08/00274-R/1110-BEI-A-50 zo dňa 23. októbra 2008, o odvolaní navrhovateľov 1. až 4. proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11Sp/10/2009 - 15 zo dňa 29. apríla 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11Sp/10/2009 - 15 zo dňa 29. apríla 2009 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporcu sp. č. H 08/00274-R/1110-BEI-A-50 zo dňa 23. októbra 2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Navrhovateľom 1. až 4. náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne potvrdil rozhodnutie odporcu sp. č. H 08/00274-R/1110-BEI-A-50 zo dňa 23. októbra 2008, ktorým rozhodol podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej aj „reštitučný zákon“) tak, že navrhovatelia 1. až 4. (ďalej len „navrhovatelia“) nespĺňajú podmienky § 3 ods. 1 písm. l) tohto zákona na navrátenie vlastníctva alebo priznanie práva na náhradu za pozemky, špecifikované vo výroku rozhodnutia, z dôvodu, že uvedené nehnuteľnosti

neprešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady a nehnuteľnosť slúži na účel, na ktorý bola vyvlastnená. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľom ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozsudku konštatoval, že sporným ostalo vyriešenie otázky, či nehnuteľnosť nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená. Poukázal na výrok vyvlastňovacieho rozhodnutia, kde sa uvádza, že vyvlastnené pozemky sú potrebné a už zabraté na výstavbu vodného diela, čo neznamená len zatopenie vodou, pričom takýto zužujúci výklad by bol neprípustný. Uviedol, že na zistenie skutočného stavu určil odporca ohliadku na mieste samom, ktorou zistil, že pozemky slúžili a slúžia účelu vyvlastnenia. Poukázal i na vyjadrenie účastníka konania, Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátneho podniku, o tom, že aj nezatopené pozemky sú súčasťou vodnej nádrže Nosice, sú čiastočne nad a čiastočne pod kvótou maximálnej prevádzkovej hladiny a sú určené na skládku materiálu pri regulačnej ťažbe vodnej nádrže, od roku 2005 je spracovaný projekt a navrhnuté zariadenie na depóniu sedimentov na predmetných pozemkoch, pričom územie depónia ako aj celá vodná nádrž sú ohraničené telesom štátnej cesty II/507, a prečistenie Marikovského potoka z vodnej nádrže Nosice je potrebné vykonávať aj v budúcnosti, a preto toto územie je a bude aj v budúcnosti využívané na tento účel. Tvrdenie navrhovateľov o tom, že pozemky nie sú zatopené, nepovažoval krajský súd za relevantný dôkaz o tom, že pozemky nie sú súčasťou vodného diela, a preto na ich námietky neprihliadol.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľa navrhujúc, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, žiadajúc zároveň, aby sa odvolací súd zaoberal aj ďalšími skutočnosťami, uvedenými v opravných prostriedkoch, ktoré podávali navrhovateľa proti rozhodnutiam správnych orgánov, trvajúc na svojom názore, že spĺňajú podmienky na navrátenie vlastníctva k predmetným pozemkom. Považovali napadnutý rozsudok za nesprávny z dôvodu, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci a následne nesprávne vec právne posúdil. Nesúhlasili s výkladom vyvlastňovacieho rozhodnutia tak, ako široko ho interpretoval prvostupňový súd, keď uviedol, že vyvlastnené pozemky nemuseli byť zatopené, ale majú slúžiť na výstavbu vodného diela, ohraničeného telesom štátnej cesty II/501. Opätovne dali do pozornosti odvolaciemu súdu znenie samotného vyvlastňovacieho rozhodnutia, v odôvodnení ktorého sa konštatuje, že predmetné pozemky resp. ich časti sú potrebné na výstavbu vodného diela Nosice a boli už zatopené pod vodnou nádržou, z čoho podľa nich jednoznačne vyplýva, že predmetné pozemky boli určené na zatopenie, k čomu však nedošlo, keďže časť pozemkov, špecifikovaných vo vyvlastňovacom rozhodnutí, nebola zatopená, a teda ani nikdy neslúžila účelu vyvlastnenia. Navrhovateľa považovali za účelové tvrdenie povinnej osoby ohľadne toho, že táto časť pozemkov má slúžiť na depóniu sedimentov. Poukázali na to, že pozemky boli celé roky zarastené kríkmi a stromami, nikto sa o ne nestaral, nikdy neboli využívané ako skládka sedimentov. Považovali za podozrivé, že povinná osoba práve v tomto období vypracovala projekt na využitie pozemkov pre účely vodného diela, keď takmer štyridsať rokov pozemky na skládku sedimentov nepotrebovala.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že považuje odvolanie za nedôvodné a účelové, a preto ho navrhol zamietnuť a napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdiť. Stotožnil sa s rozhodnutím krajského súdu, nakoľko navrhovateľa vo svojom odvolaní neuviedli žiadne nové dôkazy a doklady, na základe ktorých by bolo možné kladne vyhovieť ich podaniu. Poukázal na to, že pozemky v súčasnosti nie sú zatopené hlavne z dôvodu, že dodatočne bola okolo nádrže vybudovaná štátna cesta, ktorá zmenila podtokové pomery, hlavne toku rieky Marikovka, a taktiež z dôvodu, že vodná nádrž sa zanáša

splavenými sedimentmi, ktoré je potrebné neustále ťažiť vlastníkom nádrže, aby nedošlo k úplnému zaneseniu nádrže.

Zúčastnené osoby 1. a 2. sa k odvolaniu navrhovateľov písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľov je potrebné priznať úspech, i keď z iných než odvolacích dôvodov.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu"). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2, 3 OSP).

Podľa 250l ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy (rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov) sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 250d ods. 1 OSP predseda senátu vyžiada spisy žalovaného správneho orgánu, ktorý je povinný bez meškania ich predložiť spolu so spismi správneho orgánu prvého stupňa.

Predmetom súdneho preskúmacieho konania bolo rozhodnutie odporcu sp. č. H 08/00274-R/1110-BEI-A-50 zo dňa 23. októbra 2008, ktorým rozhodol podľa § 5 ods. 2 reštitučného zákona tak, že navrhovatelia nespĺňajú podmienky § 3 ods. 1 písm. l) tohto zákona na navrátenie vlastníctva alebo priznanie práva na náhradu za pozemok v katastrálnom území V., stav podľa pozemkovej knihy: PKN vl. č. 416, parcela č. PKNX., roľa, o výmere 341 m², po pôvodnom vlastníkovi A., vo vyvlastnenej výmere 174 m² a PKN vl. č. 416, parcela č. PKN X., roľa, o výmere 341 m² po pôvodnom vlastníkovi A., vo vyvlastnenej výmere 188 m², ktoré sú teraz súčasťou KNC parc. č. X., vodné plochy, zapísanej na LV 3, z dôvodu, že uvedené nehnuteľnosti neprešli na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady a nehnuteľnosť slúži na účel, na ktorý bola vyvlastnená. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že odporca pri rozhodovaní vychádzal zo stanoviska vlastníka predmetných pozemkov, Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátneho podniku, Piešťany, závodu Povodie stredného Váhu I. Nimnica, zo dňa 19. augusta 2005 a zo dňa 6. septembra 2005 a tiež z vyjadrenia Slovenského pozemkového fondu, regionálneho

odboru v Považskej Bystrici zo dňa 17. júla 2006. Odporca podľa jeho tvrdenia v rozhodnutí nariadil a vykonal miestnu ohliadku predmetných pozemkov. V predloženom spise odporcu sa však ani jeden z vyššie uvedených odporcom citovaných dokladov nenachádza a nie je v ňom obsiahnutá ani zápisnica z ohliadky, ktorú mal vykonať odporca dňa 11. novembra 2005 na mieste samom, s fotodokumentáciou a absentuje i doklad o tom, či účastníci správneho konania a povinná osoba boli na ohliadku vôbec predvolaní.

Krajský súd zhodne s názorom odporcu považoval za nesplnenú a nepreukázanú zákonnú podmienku, že nehnuteľnosť nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená.

Z obsahu predloženého administratívneho spisu, na ktorý sa odvoláva krajský súd, nie sú založené podklady, na ktoré poukazuje aj odporca v preskúmanom rozhodnutí, pričom sa jedná práve o dôkazy, o ktoré odporca oprel svoje odôvodnenie spornej okolnosti, či nehnuteľnosti slúžia na účel, na ktorý boli vyvlastnené.

Takto potom najvyššiemu súdu nezostávalo iné ako konštatovať, že krajský súd rozhodol o opravnom prostriedku bez úplného spisu, čo malo byť podľa § 250ja ods. 3 OSP dôvodom na zrušenie preskúmaného rozhodnutia odporcu a vrátenia mu veci na ďalšie konanie, pričom v tomto prípade nebol súd viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby.

Podľa § 250j ods. 3 OSP súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu, **ak rozhodnutie je nepreskúmateľné** pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné **pre neúplnosť spisov správneho orgánu** alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené. Súd zruší rozhodnutie správneho orgánu a konanie zastaví, ak rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený. **Rozsahom a dôvodmi žaloby v týchto prípadoch nie je súd viazaný.**

S ohľadom na zistenie odvolacieho súdu, že spis odporcu je neúplný, lebo neobsahuje závažné doklady, na podklade ktorých odporca rozhodol, odvolaciemu súdu nezostávalo iné ako napadnutý rozsudok zmeniť v zmysle § 220 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej OSP tak, že preskúmané rozhodnutie odporcu pre nepreskúmateľnosť podľa § 250j ods. 3 vety prvej OSP zrušuje a vec vracia odporcovi na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odporcu bude potrebné, aby doplnil do spisu všetky potrebné podklady svojho rozhodnutia, vrátane vyššie špecifikovaných dokladov, a doplnil tiež dokazovanie o ohliadku predmetných nehnuteľností, ktorú je potrebné vykonať zákonom stanoveným postupom (§ 38 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní /správny poriadok/) a spísať o nej riadnu zápisnicu (§ 22 správneho poriadku). Rovnako bude potrebné, aby sa odporca zaoberal a vysporiadal i so všetkými námietkami navrhovateľov, vznesenými v súdnom konaní (prvostupňovom aj druhostupňovom).

Na tomto mieste odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pod spisom treba rozumieť **úplný, žurnalizovaný a originálny zväzok listín, týkajúci sa veci, vrátane originálu dokladov o doručení rozhodnutí.**

S ohľadom na procesné pochybenia, majúce za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporcu, sa odvolací súd meritorne vecou nemohol zaoberať.

Správny orgán je pri novom prejednaní veci viazaný právnym názorom súdu (§ 250r OSP).

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a s použitím § 224 ods. 2 OSP v nadväznosti na § 246c ods. 1 vety prvej OSP tak, že úspešným navrhovateľom nepriznal ich náhradu (§ 151 ods. 2 OSP), nakoľko ich nevyčíslili v zmysle § 151 ods. 1 OSP.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 27. októbra 2010

**JUDr. Jaroslava Fúrová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth